

van de gecombineerde genootschappen 'Hierdoor tot Hooger' en 'Arti Sacrum' ²⁰), zich in 1838 heeft gewend tot de Haagse academie met het verzoek om een opgave van de voorhanden zijnde boeken en voorbeelden betreffende de bouwkunst 'teneinde op het voetspoor dezer Afdeeling (de Tweede Afdeeling van de Haagsche Stadsteekenacademie) het onderwijs in hunne richting te kunnen doorgeven'.

Uit het 'Register van Leerlingen op het Volksteekenschool' (blijkbaar de benaming in de wandel voor de Stadsteekenschool voor de Bouwkunde), dat loopt van 1821 tot 1854 blijkt, dat verreweg het merendeel van de leerlingen het beroep van timmerman uitoefende; men vindt er een enkele metselaar of steenhouwer bij. Naast naam, ambacht, geboortedatum, adres, godsdienst (merendeels gereformeerd) en datum van inschrijving, wordt ook de naam en het adres van hun baas vermeld en zelfs of zij gevaccineerd zijn of de 'kinderziekte' hebben gehad en tenslotte hun eventueel behaalde prijzen. Dit register levert naast een lijst van leerlingen tevens een goed overzicht van Rotterdamse timmerbazen (=meester-timmerlieden), die voor een groot deel het beeld van het 19de eeuwse Rotterdam moeten hebben bepaald. Een van de posten die jaarlijks in het Rekeningenboek voorkomen is een contributie van f 5,-, betaald aan de 'Maatschappij tot Aanmoediging der Bouwkunde' te Amsterdam.

Het tekengenootschap (minus de bouwkundige school dus) tekende nu in een lokaal boven het Stadsboterhuis. Het onderwijs was in de loop van de tijd van bijzaak hoofdzaak geworden van haar doelstellingen. Van 1837 tot 1838 vooral nam het aantal leerlingen in het handtekenen en het ornamenttekenen danig toe. Het aantal onderwijskrachten werd te klein, temeer daar de *bepaling gold, dat de leerlingen in de bouwkunde eens in de week een les moesten bijwonen in het ornamenttekenen en later in het boetseren*. De lessen ornamenttekenen werden gegeven door B. van Laar. Er kwamen nu vier onderwijzers voor het handtekenen en vijf voor de bouwkunde.

Ere-lid van het *Genootschap* was in die jaren de stadsarchitect W.N. Rose, evenals zijn voorganger Adams – die in 1838 zijn ontslag kreeg als stadsarchitect – dat was geweest²¹), en ook W.H. Schmidt, die later leraar tekenkunde in Delft werd. W.N. Rose had samen met G.H. Itz (Dordrecht) en C. Kramm (Utrecht) zitting in de Commissie tot Beoordeling van de Inzendingen voor de